

Sound & Science: Digital Histories

Archives NAG: Notulen 5, Spoedvergadering Raad van Bestuur der Geluidstiching, 17.04.1935. [Proceedings 5, Meeting Board of Governors Sound Foundation, 17.04.1935]

<https://acoustics.mpiwg-berlin.mpg.de/node/1309>

Scan licensed under: [CC BY-SA 3.0 DE](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/de/) | Max Planck Institute for the History of Science

RAAD VAN BESTUUR DER GELUIDSTICHTING
NOTULEN 5.

SPOEDVERGADERING op Woensdag 17 April 1935 in het Laboratorium voor Technische Physica te Delft.

De AGENDA vermeldde:

Bespreking over de verhouding der Geluidstichting t.o.v. de actie tegen lawaaibestrijding en de organisatie van een anti-lawaa-week in den Haag door de K.N.A.C.

Aanwezig zijn: Prof. Dr. A. D. Fokker, Prof. Dr. C. Zwikker, Ir. A. Dubois en Ir. G. L. Tegelberg. Prof. Dr. G. Holst arriveert te 11.30 uur.

Te 10.40 uur opent de Voorzitter de vergadering en geeft ter orieëntering het volgende resumé:
Na het eerste bezoek bij de K.N.A.C. en de A.N.W.B., waarbij eerstgenoemde zeer enthousiast was en laatstgenoemde minder belangstelling toonde inzake het organiseeren van een stiltedag op 20 Maart, heeft Prof. Fokker gesproken met burgemeester De Monchy. Deze noemde de naam van Ir. Bongaerts, als iemand, die in aanmerking kwam voor Voorzitter van de Commissie van Actie in den Haag. Het bezoek aan Ir. Bongaerts had tot gevolg dat aan zijn verzoek werd voldaan en door den Raad van Bestuur in de daarop volgende vergadering (zie notulen 4) de richtlijnen voor de Commissies van Actie werden vastgesteld, en een Adres aan de Tweede Kamer werd gericht. Tijdens deze voorbereidingen verscheen op 5 April in de Pers een bericht waarin de K.N.A.C. meldt dat zij met goedkeuring van den Burgemeester en met volle medewerking van de Haagsche Politie van 13-20 Mei in de Residentie een z.g. "Anti-lawaa-week" zal houden. De A.N.W.B. richtte zich tot Prof. Fokker en vroeg hierover inlichtingen. Hierop antwoordde Prof. Fokker dat de plannen van de Geluidstichting in voorbereiding waren en dat ook wij verrast waren door het bericht van de K.N.A.C.. Tevens schreef hij aan Mr. Linthorst Homan ietwat pijnlijk te zijn getroffen het initiatief van de K.N.A.C. uit de bladen te hebben moeten vernemen en gaarne nadere inlichtingen over de organisatie tegemoet zag. Hierop kwam geen antwoord binnen. Op de propaganda-avond dd. 11 April in Breda zeide Mr. Homan de zaak te willen bespreken. De heer Homan hield zich in de pauze afzijdig en na afloop van den avond ontweek de heer Homan een gesprek met de mededeeling dat hij elders gebonden was en nader zou schrijven. Daar Prof. Fokker geen schrijven van den heer Homan mocht ontvangen richtte hij zich wederom schriftelijk tot hem om nadere inlichtingen. Tegelijkertijd poogde hij zich in verbinding te stellen met burgemeester De Monchy, die echter een maand uitstedig is. Prof. Fokker wendde zich dientengevolge tot Mr. S. de Vries Czn., de loco-burgemeester van Den Haag, met de vraag of het gemeente-

bestuur inzake de organisatie van de stilteweek zijn invloed zou kunnen doen gelden zoodat ook de A.N.W.B. aan de organisatie deel zou nemen. Hierop is tot heden toe geen antwoord binnengekomen.

Hedenmorgen ontving Prof. Fokker een brief van de K.N.A.C. waarin deze mededeelt de organisatie van een stilte-week reeds lang geleden te zijn begonnen. Zij verwijzen in deze ten eerste naar het interview met Prof. Zwikker in De Telegraaf van 2 Augustus 1934, ten tweede naar het schrijven van de K.N.A.C. aan Prof. Zwikker dd. 3 September 1934 en ten derde naar het verslag van het Anti-Lawaai-Congres blz.84. Tevens deelde de K.N.A.C. mede dat zij reeds stappen in Rotterdam en Amsterdam gedaan had.

Prof. Fokker vindt deze aanwijzigingen zeer zwak, daar steeds het beginsel concourseren naar voren is gebracht en ineens overgegaan wordt op stilteweken, hetgeen een ander principe is.

Betreffende het bezoek van Luit. Kol. van Goor aan Ir. Boot dd. 9 April deelt laatstgenoemde het volgende mede:

De heer van Goor kwam namens de K.N.A.C. spreken over de Anti-Lawaai-week in den Haag, welke de K.N.A.C. zal organiseeren. Bovergenoemde drie argumenten werden ook hier naar voren gebracht. Hierna volgen enkele mededeelingen welke moeite de K.N.A.C. zich in deze heeft getroost (dun-doecken, bordes, gedrukte pamfletten, enz.). De nadruk wordt gelegd op de toezegging van de volle medewerking van den burgemeester en den hoofdcommissaris van Politie. De K.N.A.C. zou de medewerking van de Geluidstichting op hoogen prijs stellen, en komt in het bijzonder met twee verzoeken voor ondersteuning. In de eerste plaats een prijsvraag voor toeters. Ten tweede een eventueele prijsvraag over een artikel over de beste wijze van geluid-demping voor kleine motoren (bakfietsen). Dit alles is besproken onder streng voorbehoud, dat geen enkele toezegging werd gedaan, doch dat de Raad van Bestuur hiervan in kennis gesteld zal worden.

Dit bezoek van den heer van Goor zal vermoedelijk een antwoord zijn op het eerste schrijven van Prof. Fokker aan Mr. Homan.

Ir. Dubois formuleert het volgende. Nu de K.N.A.C. is aangevangen op een verkeerd terrein zou het misschien mogelijk zijn hem meer tot zijn gebied terug te laten komen indien het genoemd zou worden een Stilteweek voor Straatverkeer. Hij wijst er op, dat de organisatie ons thans uit de hand begint te loopen. Om dit te vermijden is ten eerste wijziging in de interne organisatie gewenscht. Ten tweede in overleg met de K.N.A.C. treden en deze er op wijzen dat zijn gebied alleen op straatverkeer ligt.

Ir. Tegelberg sluit zich aan bij Ir. Dubois en komt nog terug op Breda. Onder volle waardeering voor het initiatief van Dr. Struycken wijst hij er op, dat ook hier de Geluidstichting de dupe is geworden van de rivaliteit van de K.N.A.C. en de A.N.W.B. en dat vermoedelijk de heer Harinxma de zaak in den Haag zoo snel heeft aangevat, niet tegen de Geluidstichting, maar tegen de A.N.W.B.. Ir. de Vos in Groningen heeft dit gevaar direct gecoupeerd door bij de eerste bespreking alle in aanmerking komende organisaties uit te noodigen (A.N.W.B., B.B.N. en K.N.A.C.).

Prof. Fokker wijst er op dat, hoewel het initiatief van Dr. Struycken is uitgegaan, de burgemeester van Breda de actie zelf in de hand wilde houden. Hierbij is de nadruk te veel op de K.N.A.C. gelegd. Het aandeel van de Geluidstichting is door den Burgemeester te weinig naar voren gebracht. Terzake komende resumeert Prof. Fokker, dat de Geluidstichting niet mag kiezen tusschen een A.N.W.B. en een K.N.A.C., terwijl de argumenten dat de Geluidstichting reeds lang bekend was met plannen van de Stilte-week onjuist is, daar steeds gesproken is van concoursen. Prof. Fokker stelt voor de K.N.A.C. te berichten dat het ons zeer leed doet, doch dat wij hun niet kunnen ondersteunen indien de A.N.W.B. niet in de organisatie gekend wordt.

Ir. Dubois uit de wenschelijkheid deze brief door een persoonlijk onderhoud te onderstrepen. Ir. Tegelberg meent dat het standpunt van de Geluidstichting in deze vrij sterk is, daar de Geluidstichting boven de twee groote organisaties moet staan en ieder de hem toekomende plaats bij de medewerking kan geven. Het is derhalve gewenscht ons tot het Gemeentebestuur van den Haag te wenden en deze er op opmerkzaam te maken, dat hij zich mengt in een heillooze strijd met de gevolgen van dien. Verder denkt hij aan eventueele ondersteuning in deze door Prof. v.d. Bilt.

Prof. Fokker legt de nadruk op het feit dat de heer Homan hem in Breda ontweken is.

Prof. Holst arriveert, waarna Prof. Fokker een kort resumé geeft.

Ir. Dubois maakt bezwaar tegen de opvatting de K.N.A.C. mede te deelen dat de Geluidstichting het streven van de K.N.A.C. slechts zal ondersteunen indien de A.N.W.B. zijn aandeel heeft, daar wij ons dan mengen in een belangenstrijd die ons au fond niet interesseert.

Ir. Tegelberg meent dat wij beter kunnen verzoeken de zaak uit te stellen tot onze Commissie van Actie gevormd is, daar wij de geïnteresseerde vereenigingen gemakkelijker kunnen vereenigen.

Prof. Zwikker vindt dit een zwak punt. Weliswaar zijn wij van oordeel dat wij over drie maanden klaar zijn, doch de K.N.A.C. zal zich in deze niet wenschen terug te trekken en zeggen dat het tijd wordt dat er iets gebeurt.

Ir. Dubois en Ir. Tegelberg achten het van belang zich nogmaals tot de groote gemeenten te wenden respect. schriftelijk en mondeling en de gemeentebesturen op de Geluidstichting te attendeeren en er op te wijzen dat het ook voor hen beter is dat de organisatie van Stilteweken bij ons berust, daar de gemeenten anders gemengd worden in het conflict tusschen A.N.W.B. en K.N.A.C.

De wenschelijkheid door een onderhoud tusschen Prof. Fokker en Mr. Homan tot een vergelijk te komen wordt nogmaals naar voren gebracht en aldus wordt besloten.

Prof. Holst wijst op het belang, waarnemingsmateriaal bij de hand te hebben inzake stilteweken, doch dat het er niet toe doet, wie organiseert. Prof. Fokker meent dat onze apparatuur

niet ter beschikking gesteld moet worden bij een eenzijdige opzet en wordt hierin door Ir. Dubois en Ir. Tegelberg ondersteund.

Prof. Zwikker brengt de laatste alinea van het schrijven van de K.N.A.C. in herinnering, waarin staat dat bij verdere gevorderde toestand van de organisatie van de Stilte-week de A.N.W.B. uitgenoodigd zal worden.

De noodzakelijkheid zich in verbinding te stellen met het Gemeentebestuur van den Haag wordt nogmaals door Ir. Dubois naar voren gebracht. In eerste instantie is dit reeds geschied door Prof. Fokker.

Ir. Tegelberg brengt verslag uit over de vorderingen der Stilte-actie in Groningen. Op 5 April heeft de voorbespreking plaats gehad. Van de uitgenoodigden waren de vertegenwoordigers van den A.N.W.B. en van de K.N.A.C. niet gekomen. De lijst der aanwezigen zal aan den Secretaris worden toegestuurd. In deze bespreking welke Ir. de Vos opende, licht Ir. Tegelberg de doeleinden der Geluidstichting toe, terwijl Ir. Dubois een voordracht hield met lichtbeelden. Daar vele vertegenwoordigers hadden gezonden, was het niet mogelijk direct het Comité van Actie te vormen.

De Geluidstichting zal hier moeten steunen teneinde een Stilte-week te kunnen organiseeren.

Op deze manier moet eveneens gepoogd worden de actie te beginnen in Hengelo, Amsterdam en Utrecht.

In verband met de metingen tijdens de Stilte-week wijst Prof. Holst erop, dat hier twee mogelijkheden zijn: het meten van de piekwaarden en van het gemiddelde niveau. Na korte discussie wordt 't overgelaten aan Prof. Holst en aan Prof. Zwikker om dit nader te bespreken.

De volgende vergadering op Dinsdag 23 April zal plaats vinden te Leiden, Lange Brug 111, te 10.15 uur.

